

Persbericht bureau LOICZ & Koninklijk NIOZ, Texel, 24 Juni 2005.

[Het NIOZ haalt kennis van de zee boven water](#)

Kunnen we ons wel snel genoeg aanpassen aan veranderingen van onze kusten?

Het Internationale onderzoeksnetwerk "LOICZ" op Texel brengt een belangrijk nieuw boek uit over de staat van de kusten van de wereld en blikt vooruit op de toekomst tijdens de "Inaugural Open Science Meeting" van 27 - 29 juni in Egmond aan Zee.

TEXEL en EGMOND. Wereldwijd worden rivieren en estuaria en kustzeeën ernstig bedreigd door snelle ontwikkelingen, menselijke bevolkingsdruk, slechte waterkwaliteit, sedimentatie en kusterosie. Deze synthese is uitgevoerd door het globale netwerk bestaande uit meer dan 2000 experts op sociaal en natuurlijk gebied van het projectbureau LOICZ (Land Ocean Interactions in the Coastal Zone), sinds 1993 gehuisvest bij Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) op Texel, *"in het hart van het kustgebied, dat jaarlijks ontelbare toeristen tegemoet kan zien"*. Kustgebieden en eilanden worden in het boek beschouwd als de grens van de maatschappij ("society's edge"), die aan de vooravond staan van een scala aan bedreigingen en mogelijkheden onder de scenario's van wereldwijde veranderingen in de natuur en in onze maatschappij ('global change' en 'globalisatie'). Het LOICZ bureau is meer dan 10 jaar ondersteund door de Nederlandse regering en het Koninklijk NIOZ, Het LOICZ bureau heeft nu een boek gepubliceerd dat onze huidige kennis van materiaaltransport in kustgebieden en door rivieren, biogeochemische processen en aanwijzingen met betrekking tot verandering en de menselijke invloed daarop, samenbrengt als uitgangspunt voor noodzakelijk toekomstig onderzoek en hetgeen er nodig zal zijn op managementgebied.

Belangrijkste conclusies:

Schattingen berekenen dat meer dan ongeveer 50% van alle mensen op aarde (3.1 miljard) binnen 200 km afstand van de zee wonen, zowel op het vaste land als op eilanden en als zij daar niet kunnen wonen, dan brengen zij wel vakanties door. Op deze manier krijgen vele internationale kustgebieden en eilanden, zoals Texel, in ieder geval tijdelijk te maken met een 500% grotere bevolking dan gewoonlijk. Het gevaar dreigt echter dat wat vaak nog wordt beschouwd als een ongerepte en schone omgeving, in feite snel degradeert tot een verstopte, volgebouwde, betonnen kustlijn. Kust "bronnen" produceren ook een breed spectrum aan goederen en diensten en huisvesten de meeste commerciële en industriële activiteiten. Dit is met name het gebied waar de meeste visserij-, scheeps- en producerende industrieën zijn

samengebracht. Recente LOICZ-resultaten schatten dat wereldwijd kustgebieden maar liefst 13 miljard Euro opbrengen.

Modder met voedingsstoffen zoals stikstof en fosfaat, gravel en zand, die stroomafwaarts worden geduwd door grote rivieren en estuaria, veranderen de vorm van kustlijnen, vernietigen de waterflora en -fauna en vullen soms zelfs delen van het continentaal plat van kustzeeën op, zeggen mariene onderzoekers. Aan de andere kant wordt er ongeveer dagelijks ergens ter wereld een stuwdam hoger dan 15 m gebouwd en worden grote rivieren op extreme wijze gemanipuleerd, waardoor er op andere plaatsen dan ineens bijna geen transport naar zee meer is en er een tekort aan voedingsstoffen en sedimentdeeltjes in het kustmilieu ontstaat. Dit heeft tot gevolg dat het lokale ecosysteem 'instort' en er kusterosie optreedt. Het resultaat hiervan is weer een afname in visserij en veiligheidsrisico's voor steden in kustlagunes.

Voor onze toekomst is het dan ook de grootste uitdaging om innovatieve en economisch haalbare methoden voor kustbescherming te ontwikkelen, die zich ook nog duurzaam laten verenigen met de lokale ecosystemen.

Toekomst LOICZ bureau in het buitenland.

"Dit is meer een mijlpaal, dan een eindbestemming van de reis, die zal doorgaan in een tweede decade van LOICZ onder het "*International Geosphere-Biosphere Programme*" (IGBP) en het "*International Human Dimensions Programme on Global environmental Change*" (IHDP)" zegt Dr Hartwig Kremer, de leider van het bureau. "Wij zijn het Koninklijk NIOZ en de Nederlandse regering dankbaar, maar ook de Texelse gemeenschap, die een inspirerende en zeer vruchtbare basis van ondersteuning en uitwisseling is geweest voor het hele project. We zouden de bovengenoemde resultaten anders niet hebben kunnen bereiken".

Zelfs de Europese Commissie heeft de meeste onderdelen van zijn onderzoeksprojecten op het gebied van kustverandering en -management bij het LOICZ ondergebracht en op wereldwijde schaal heeft het bureau op Texel geopereerd als een spin in het web van de belangrijkste netwerkende faciliteiten en katalysatoren van topwetenschap voor steeds complexere vraagstukken.

Met ingang van 2006 zal het LOICZ bureau Texel echter moeten verlaten en verdergaan op een nieuwe locatie in het buitenland. Een nationaal LOICZ project, waar toponderzoekers van o.a. het NIOZ bij zijn betrokken, zal wel gewoon doorlopen, want volgens het boek zijn "Kustgebieden in de hele wereld de belangrijkste fabriek van goederen en diensten voor de menselijke welvaart. Wereldwijde veranderingen zijn in deze gebieden dan ook eerder en extra zichtbaar. Deze veranderingen treden op door een ingewikkeld samenspel van natuurlijke processen met hun variaties en door de mens veroorzaakte veranderingen, die hun weerslag hebben op een zich continu aanpassende kustomgeving". Echter, op dit moment, in het tijdperk van het "Anthropoceen" zoals de Nederlandse Nobelprijswinnaar Paul Crutzen het heeft gesteld, is de menselijke samenleving een grotere factor voor deze veranderingen geworden dan de natuur.

International symposium in Egmond aan Zee.

De meest noodzakelijke toekomstige stappen zullen gezamenlijk worden bepaald met bijna 300 van de internationaal toonaangevende kustonderzoekers op het gebied van natuur en maatschappij tijdens een "Inaugural Open Science Meeting", die van 27 - 29 juni plaatsvindt in Egmond aan Zee.

Voor meer informatie, zie : www.loicz.org/loicz_nl/loicz_nl_homepage.php

Conferentie organisatie: Dr Hartwig Kremer, Executive Director, LOICZ, Nederland
e mail: kremer@nioz.nl, loicz@nioz.nl
Tel.: + 31 222 360 404/427; mobiel: 06- 300 79 187

LOICZ voorzitter 1996-2003: Dr Han Lindeboom, Alterra, p/a Koninklijk NIOZ
email: han.lindeboom@wur.nl
Tel.: + 31 222 369 738

Koninklijk NIOZ: Prof. dr Jan de Leeuw
email: deleeuw@nioz.nl
Tel.: + 31 222 369 471

Dr Jan Boon, PR-officer
Email: boon@nioz.nl
Tel.: +31 222 369 466

LOICZ is een wereldwijd wetenschappelijk netwerk dat zich bezig houdt met onderzoek om de wetenschappelijke wereld, beleidsmakers, managers en belanghebbenden te informeren over belangrijke veranderingen kustzones en mogelijke toekomst scenario's voor ontwikkeling.

Het **Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek Der Zee** (NIOZ) wil het Nederlandse expertisecentrum zijn voor zeeën en oceanen. Om dit te bereiken voeren we onafhankelijk en baanbrekend onderzoek uit en ontwikkelen innovatieve onderzoeksmethodieken en apparatuur. Het NIOZ leidt jonge onderzoekers op en verzorgt onderwijs in de mariene wetenschappen aan studenten van universiteiten en hogescholen. Het gebruik van onze onderzoekschepen, laboratoria en andere onderzoeksfaciliteiten staat open voor universiteiten en onderzoekers uit binnen- en buitenland. Het NIOZ is verbonden aan de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).